

ጮ

(Rome)

27 ዓ.ዓ-476 ዓ.ዓ

☐ ንጉስ ነገሥት ኔሮ

(Emperor Nero)

የመራሰት ዘመን - 54-68 ዓ.ም

- በ64 ዓ.ም. ለራሱ ቤተ መንግሥት የሚሆን ቦታ ለመፍጠር ሲል ሮምን በእሳት በማቃጠል ሲተች የድርጊቱ ፈጻሚዎች ክርስቲያኖች እንደሆኑ በማስመሰል በአሰቃቂ መልኩ ያሰቃየና የገደለ ንጉስ ነው፡፡

□ ከ70 ዓ.ም በፊትና በኋላ

የተሰሩ ሳንቲሞች

(Coins minted by Jews and Rome before and after 70 AD)

የተገኝበት ዘመን - 70 ዓ.ም

- አይሁዶች ለሮም ያላቸውን እምቢተኝነት ለማሳየት ያወጡት ሳንቲም ጽዋ እና “የሰቅል እስራኤል አንድ ዓመት” የሚል የተቀረፀበት ሲሆን ይህም የአመፁን ማለትም የ66 ዓ.ምን ይጠቁማል። በግልባጩ ላይ ሦስት ሮማኖች “ኢየሩሳሌም ቅዱስ ናት” በሚሉ ቃላት ተሥለዋል። ሌሎች ሳንቲሞች “ለይሁዳ ነፃነት” ታውጿል።
- አይሁዶች በንጉሠ ነገሥት ጋልባ (68-69 ዓ.ም.) ዘመን የነበረውን የንጉሠ ነገሥት ሳንቲሞችን ከሮም ነፃ መውጣታቸውን ለማሳየት በላዩ ላይ የራሳቸውን ምልክትም አድርገው ነበር።
- አጸፋውን ለመመለስ፣ ከ70 ዓ.ም በኋላ ሮማውያን ይሁዳን መያዛቸውን የሚዘክሩ ሳንቲሞች “ይሁዳ ካፒታ” (ይሁዳ ተያዘች) የሚል ጽሁፍ አስፍረዋል። ኤስ.ሲ ማለት “በሴኔት ፈቃድ” ማለት ነው።

☐ ኢክቱስ

(*Ichthus* - Fish symbol)

የተጀመረበት ዘመን - 2 ኛው ክፍለ ዘመን

- በየጥንት ክርስቲያኖች እምነታቸውን ለመግለጽ የተለያዩ ምልክቶችን ይጠቀሙ ነበር። ከእነዚህ አንዱ የዓሣ ምልክት ሲሆን የዚህም ምክንያት "ዓሣ" (በግሪክ “ኢክቱስ”) የሚለው የግሪክ ቃል ፊደላት (ΙΧΘΥΣ) ለኢየሱስ ክርስቶስ የእግዚአብሔር ልጅ አዳኝ ምህዳረ ቃል ይመስርታል።
- በጥንቷ ግሪክ የኤፌሶን ከተማ ፍርስራሽ ውስጥ “ኢክቱስ” የሚል ፊደላት የተጻፈበት የጥንት ክርስቲያናዊ ጽሑፍ በእብነ በረድ ተቀርጾ ተገኝቷል።

◻ ካዲሮ

(Chi-Rho symbol)

የተገኘበት ዘመን - 353 ዓ.ም

- በየጥንት ክርስቲያኖች እምነታቸውን ለመግለጽ ከሚጠቀሙት ምልክቶችን ሌላኛው ካዲሮ ሲሆን ይህም ክርስቶስ የሚለውን የግሪክ ቃል የመጀመሪያዎቹን ሁለት ፊደላት ያካተተ ነው።
- በ353 ዓ.ም ከንጉሠ ነገሥቱ መግነጢሳዊ ጊዜ ጀምሮ የነበረ በግልባጩ “ካዲ-ሮ” እንዲሁም “አልፋ” እና “ኤፌጋ” ጎን ለጎን ያለበት የነሐስ ሳንቲም ተገኝቷል።

☐ የሮሞ ካታኮምቦች

(The Catacombs of Rome)

የተገኘበት ዘመን - 16 ኛው ክፍለ ዘመን

- ክርስቲያኖች ፊሳዎቻቸውን በካታኮምብ የቀበሩ ሲሆን በኋላም ከስደት መሸሸጊያ ሆኑ። በ 4 ኛው ክፍለ ዘመን መገባደጃ ላይ ስደት ሲቆም ካታኮምቦች ተረሱ እና ቀስ በቀስ ጠፉ።
- በ 16 ኛው ክፍለ ዘመን መገባደጃ ላይ እንደገና ተገኙ። ቢሆንም የመጀመሪያው ሙያዊ ቁፋሮ እስከ 19 ኛው ክፍለ ዘመን መጨረሻ ድረስ አልታተመም።

